

Број/Број:

Сарајево/Sarajevo, 17. 4. 2012.

Z A P I S N I K

3. sjednice Foruma za parlamentarnu suradnju

**Zajedničkog povjerenstva za europske integracije Parlamentarne skupštine BiH,
Povjerenstva za europske integracije Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH i
Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju Narodne skupštine RS-a,
održane 28. ožujka 2012. u zgradi Narodne skupštine Republike Srpske, u Banjoj Luci,
s početkom u 11 sati**

Sjednici su bili nazočni iz Zajedničkog povjerenstva za europske integracije PSBiH: Halid Genjac – predsjedatelj, Vesna Krstović-Spremo – prva zamjenica predsjedatelja, članovi Staša Košarac i Lazar Prodanović, tajnica Vlatka Dangubić i stručna suradnica Vladana Lučić; iz Odbora za europske integracije i regionalnu suradnju NSRS-a: Branislav Borenović – predsjednik, Srđan Mazalica – zamjenik predsjednika, članovi Gordana Đurić, Radmila Kocić i Nebojša Švraka, te tajnik Željko Belina.

Napomena: Nitko od članova Povjerenstva za europske integracije Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH nije bio nazočan sjednici Foruma.

Ostali nazočni: Igor Radojičić – predsjednik NSRS-a, Željka Cvijanović – ministrica za ekonomske odnose i regionalnu suradnju u Vladi Republike Srpske, Darija Ramljak – pomoćnica ravnateljice Direkcije za europske integracije BiH, Giulio Zanni – voditelj Ureda Delegacije Europske unije u BiH u Banjoj Luci i Jasna Jelisić – politička savjetnica u Uredu posebnog predstavnika EU u BiH.

Za sjednicu je predložen a potom i **jednoglasno usvojen** sljedeći

DNEVNI RED

1. Pozdravno obraćanje predsjednika Narodne skupštine Republike Srpske;
2. Usvajanje Zapisnika 2. sjednice Foruma;
3. Osvrt na trenutačno stanje europskih integracija BiH sa stajališta Delegacije - obraćanje predstavnika Delegacije Europske unije u BiH;
4. Informacija u vezi s izradom Programa integriranja, akcijskih planova za ispunjenje obveza iz Privremenog sporazuma, prioriteta iz Partnerstva i obveza iz Izvješća o napretku, kao i osvrt predstavnika Direkcije za europske integracije BiH na nedavno usvojenu Rezoluciju Europskog parlamenta o BiH;
5. Trenutačno stanje u pogledu međuinstitucionalne koordinacije i donošenja zakona bitnih za daljnji napredak na putu europskih integracija – predsjednici/predsjedatelji odbora/povjerenstava za europske integracije triju parlamenata;
6. Razno.

Na početku sjednice nazočnima se obratio Branislav Borenović i pozdravio ih. Zahvalio im se na dolasku i ocijenio osnivanje Foruma kao dobru inicijativu triju povjerenstava/odbora koja je naišla na opću podršku, te treba poslužiti kao primjer ostalim radnim tijelima parlamenata u uspostavljanju bliže međuinstitucionalne koordinacije i jačanja suradnje u procesu europskih integracija. Također je naglasio da u budućnosti Forum treba razmatrati i zauzimati stavove o svim važnijim pitanjima o kojima ovisi daljnji napredak BiH na putu europskih integracija.

Ad.1. Pozdravno obraćanje predsjednika Narodne skupštine Republike Srpske

Na početku izlaganja predsjednik NSRS-a pozdravio je sve nazočne i izrazio zadovoljstvo što je nazočan jednoj ovakvoj zajedničkoj inicijativi radnih tijela triju parlamenata. Kazao je da po pitanju europskih integracija BiH, kao prioriteta vlasti, postoji opća suglasnost. Veliki postotak građana podržava ulazak zemlje u EU, s tim što između 5% i 10% njih smatra da nije u dovoljnoj mjeri informirano o samome procesu, odnosno o prednostima i nedostacima koje sa sobom nose europske integracije. Dodao je kako u BiH nema niti jedne relevantne političke stranke koja je euroskeptik a Narodna skupština RS-a, kao najviše zakonodavno tijelo u RS-u, u proteklih je nekoliko godina proces europskih integracija označila kao jedan od svojih osnovnih prioriteta, prethodno formiravši Odbor za europske integracije i regionalnu suradnju kao glavno parlamentarno radno tijelo koje se bavi procesom pridruživanja iz svoga djelokruga. U vezi sa spomenutim odborom istaknuo je da je odredbama novog Poslovnika NSRS-a propisano da njime rukovodi predstavnik oporbe, kako bi se ostvarila kontrolna uloga u radu parlamenta. Spomenuo je i Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu suradnju RS-a, kao vladino tijelo koje je osnovni nositelj aktivnosti u RS-u u vezi s europskim integracijama.

Također je rekao da se u Europskom parlamentu relativno mali broj parlamentaraca bavi pitanjem europskih integracija BiH, te stoga sami moramo uložiti napor kako bismo održali pitanje europskih integracija BiH u središtu interesa EU.

U vezi s nedavno usvojenom Rezolucijom Europskog parlamenta o BiH kazao je kako to nije obavezujući dokument, no za nju smo pokazali veliki interes i u njoj je objektivno prikazano stanje stvari u BiH. Između ostaloga, rečeno je da su Bosni i Hercegovini potrebne funkcionalne institucije na svim razinama. U vezi s tim je naglasio stajalište NSRS-a da u navedenom procesu svatko ima svoju ulogu, pa tako i na razini lokalnih zajednica i kantona, te da se svi zajedno trebamo potruditi da svatko odgovorno uradi svoj dio posla.

Glede mehanizama međuinstitucionalne koordinacije istaknuo je da je ključni problem to što se trenutačno troši mnogo vremena na razgovor o metodologiji, umjesto o samim mehanizmima koordinacije, što je u ovome trenutku mnogo važnije.

Govorio je i tzv. *twinning* projektu u koji su uključena tri parlamenta, a za koji je izrađen prijedlog projekta i proslijeđen Europskoj komisiji.

Što se tiče presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić i Finci protiv BiH*, rekao je da je Republika Srpska podržala provođenje presude i postizanje dogovora u državnom parlamentu o navedenom pitanju, što bi omogućilo punu ratifikaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i započinjanje aktivnosti na izradi kredibilnog zahtjeva za članstvo u EU, te naknadno dobivanje kandidatskog statusa.

Na kraju je izgalanja predsjednik NSRS-a pozvao sudionike Foruma da nastave suradnju.

Iz rasprave koja je uslijedila izdvajamo sljedeće stavove:

Predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za europske integracije PSBiH Halid Genjac rekao je kako je veoma korisno što su se članovi Foruma počeli redovito sastajati i pozdravio aktivnosti nadležnih institucija RS-a u procesu europskih integracija, osobito u domeni usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom EU. U vezi s tim je kazao da sve aktivnosti što ih poduzmu entiteti u BiH u procesu europskih integracija ujedno znače i uspjeh države, jer to znači da svaka razina vlasti ispunjava svoje obveze u tom procesu.

U vezi s međuinstitucionalnom koordinacijom naglasio je kako je to pitanje jedno od najvažnijih, osobito u sadašnjim okolnostima kada BiH, kao državu sa složenim uređenjem, očekuje izrada zahtjeva za članstvo u EU, pri čemu sve nadležne institucije na svim razinama trebaju obaviti svoj dio posla.

Halid Genjac je za jedno od najvažnijih problema s kojima se BiH suočava u procesu europskih integracija naveo nedostatak ljudskih resursa, odnosno visokokvalificiranih stručnjaka.

Također je iznio zamisao da Forum inicira odnosno predloži Parlamentarnoj skupštini BiH donošenje rezolucije kojom bi se dala podrška naporima u izradi kredibilnog zahtjeva za članstvo.

Naglasio je da BiH nema nacionalni program integriranja, kao temeljni dokument na osnovi kojega bi se točno znalo što je čija odgovornost u radu na usklađivanju propisa. U njegovoj izradi, osobito u podjeli nadležnosti, BiH očekuju teški politički dijalozi. Apelirao je za pozivanje nadležnih institucija da započnu pripremati odgovore na pitanja iz Upitnika Europske komisije (nakon što BiH formalno podnese zahtjev za članstvo u EU), je će trebati ispoštovati utvrđene rokove.

Nakon Halida Genjca izlagao je Branislav Borenović, koji je naglasio potrebnim izvršiti svojevrsni pritisak na nadležna tijela izvršne vlasti kako bi se potrudila da u što skorije vrijeme donesu spomenuti program.

Potom je izlagala ministrica Cvijanović, koja je podržala ovakav oblik međuparlamentarne suradnje. Kazala je kako u izvršnoj vlasti nema foruma sličnog ovome, tj. formaliziranog oblika međuinstitucionalne suradnje više razina vlasti. Istaknula je da parlamenti trebaju tražiti od vlada da rade na uspostavljanju mehanizama koordinacije, što je veoma bitno radi popularizacije europskih integracija. Suglasila se s tvrdnjom predsjednika NSRS-a o tome da je javnost nedovoljno informirana o samome procesu, te je kazala da je od kada rukovodi Ministarstvom često govorila u medijima o europskim integracijama, kako bi javnost bila bolje informirana. Također je kazala da ima veliki broj neusklađenih zakona, jer bi njihovo usklađivanje u ovome trenutku proizvelo negativne učinke na gospodarstvo. Još jednom je naglasila da parlamenti trebaju dati konkretne preporuke izvršnim vlastima u vezi s uspostavom suradnje kakva postoji na parlamentarnoj razini, te se trebaju početi dogovarati o važnim pitanjima o kojima ovisi daljnji napredak na putu europskih integracija. Ocijenila je da DEI nema politički kapacitet kao podršku ovome procesu, te bi stoga trebalo pokrenuti održavanje ministarskih konferencija, koje bi predstavljale dobru platformu za određivanje prioriteta i koje su u prošlosti imale uspjeha u postizanju suglasnosti u vezi s donošenjem nekoliko važnih zakona. Također treba pričekati s donošenjem programa integriranja dok se ne uspostave jasni mehanizmi koordinacije, što je trenutačno prioritet.

Nakon ministrice Cvijanović izlagao je Branislav Borenović, koji je još jednom istaknuo kako je upravo ova rasprava dokaz da je Forum uspješan i da je korisno na jednom mjestu imati priliku čuti razne stavove i mišljenja, a na temelju kojih Forum može konkretizirati određene preporuke.

Ad.2. Usvajanje Zapisnika 2. sjednice Foruma

U vezi s ovom točkom dogovoreno je da rasprava o Zapisniku 1. sjednice Foruma i njegovo formalno usvajanje budu obavljani na sljedećoj sjednici Foruma.

Ad.3. Osvrt na trenutačno stanje europskih integracija BiH sa stajališta Delegacije - obraćanje predstavnika Delegacije Europske unije u BiH

U ime Delegacije, Forumu se obratio Giulio Zanni, voditelj Ureda Delegacije Europske unije u BiH u Banjoj Luci. U svome je izlaganju naglasio da je ovakav oblik međuinstitucionalne suradnje dobar i treba poslužiti kao primjer i za druga područja, a ne samo za europske integracije. Kraće je govorio o trenutačnom stanju europskih integracija BiH, pritom istakivši da je proširenje EU institucionalni proces, da je BiH dio tog procesa i da nema opasnosti od zamora od proširenja kada je u pitanju Zapadni Balkan. Naglasio je važnost dobivanja kandidatskog statusa, od čega bi BiH imala velike koristi jer bi joj bio omogućen pristup fondovima EU odnosno svim komponentama IPA-e, osobito iz područja poljoprivrede. Naglasio je i važnost provođenja presude u predmetu *Sejdić i Finci protiv BiH*, što bi omogućilo punu ratifikaciju SSP-a. Dodao je i da se bliži rok (15. svibnja) za osnivanje Vijeća za državnu potporu, te pobrojao najvažnije obveze i prioritete koji se očekuju od BiH u idućem razdoblju, među kojima se ističu: aktivnosti u provedbi Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije; donošenje zakonskog okvira za veterinarsku djelatnost i fitosanitarnu zaštitu; poduzimanje mjera uz koje bi BiH spremno dočekala ulazak Hrvatske u EU sredinom 2013. godine, a u tom pogledu povećanje administrativnih kapaciteta; izrada i provođenje strategija iz područja energetike na svim razinama i vođenje statistika; uspostava međuinstitucionalne koordinacije; izgradnja Koridora Vc i dogovor o predstavljanju BiH u pregovorima (jedan glas). Kao nedostatak naveo je nepostojanje programa integriranja, bez kojega neće biti moguće podnijeti zahtjev za članstvo, odnosno naknadno odgovoriti na pitanja iz Upitnika.

Ad.4. Informacija u vezi s izradom Programa integriranja, akcijskih planova za ispunjenje obveza iz Privremenog sporazuma, prioriteta iz Partnerstva i obveza iz Izvješća o napretku, kao i osvrt predstavnika Direkcije za europske integracije BiH na nedavno usvojenu Rezoluciju Europskog parlamenta o BiH

U ime Direkcije, Forumu se obratila Darija Ramljak, pomoćnica ravnateljice Direkcije za europske integracije BiH. Izložila je prezentaciju o BiH i europskim integracijama, u sklopu koje je davala detaljna obrazloženja o:

- napretku BiH u procesu europskih integracija (Mapa puta, ključni prioriteti, Europsko partnerstvo, SSP, Program integriranja);
- statusu BiH u procesu europskih integracija;
- kronologiji odnosa BiH i EU;
- uvjetovanju procesa europskih integracija;
- Mapi puta (politički kriteriji, pravosudni sustav i ekonomski kriteriji, europski standardi, pravda, sloboda i sigurnost);
- ključnim prioritetima za proces integracije BiH u EU (9. 3. 2012.) - ostvarivanje rezultata u provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju/Privremenog sporazuma, pravosuđe i unutarnji poslovi, ekonomska pitanja, uspostava učinkovitog mehanizma koordinacije za pitanja vezana uz EU;
- sadašnjim planskim dokumentima - Akcijski plan za realizaciju prioriteta Europskog partnerstva, Akcijski plan za ispunjenje obveza iz Privremenog sporazuma, Akcijski plan za ispunjenje obveza iz Izvješća o napretku za 2011. (pismo povjerenika Fülea), potrebno je dodatno pratiti ključne prioritete od 9. 3. 2012., aktivnosti na provođenju Akcijskog plana za pripremu BiH za posljedice pristupanja Republike Hrvatske EU, Akcijski plan za realizaciju SSP-a (u pripremi);

- provođenju PS-a (Program mjera za provedbu Privremenog sporazuma/Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za razdoblje 1. 1. 2012. – 31. 12. 2012., Europsko partnerstvo, Program integriranja - koji će omogućiti koordinirano usvajanje špravne stečevine EU neovisno o razini vlasti, o tome da svatko zna svoje zadatke, o tome da BiH u sjedištu EU treba biti predstavljena jednim glasom, o praćenju i ubzavanju reformi);
- političkoj potpori ovome procesu (potrebno urediti sustav koordinacije, uz to oformiti 33 radne skupine i sve forume za rješavanja problema, osigurati IT podršku).

Ad.5. Trenutačno stanje u pogledu međuinstitucionalne koordinacije i donošenja zakona bitnih za daljnji napredak na putu europskih integracija – predsjednici/predsjedatelji povjerenstava/odbora za europske integracije triju parlamenata

Branislav Borenović osvrnuo se na djelokrug i aktivnosti odbora kojim predsjeda. Naglasio je kako je za uspjeh europskih integracija potrebno: imati konsenzus svih relevantnih političkih stranaka, uskladiti domaće propise u parlamentima i vladama, ojačati kapacitet ljudskih resursa i izraditi nacionalni program integriranja. Konstatirao je da je u ožujku 2011. godine usvojen novi Poslovnik Narodne skupštine Republike Srpske, kojim su dane velike ovlasti Odboru za europske integracije i regionalnu suradnju te je, između ostaloga, propisano da Odbor razmatra usporedni prikaz usklađenosti nacrtu odnosno prijedloga zakona s pravnom stečevinom EU, izjavu o usklađenosti nacrtu odnosno prijedloga zakona s pravnom stečevinom EU i mišljenje Vlade Republike Srpske o stupnju usklađenosti nacrtu odnosno prijedloga zakona s pravnom stečevinom EU. Dodao je da, sukladno Poslovniku, niti jedan nacrt (članak 193. Poslovnika) odnosno prijedlog zakona (članak 208. Poslovnika) ne može biti upućen u parlamentarnu proceduru ako, između ostaloga, ne sadrži i izjavu o usklađenosti (s pravnom stečevinom EU).

Iz rasprave koja je uslijedila izdvajamo sljedeće stavove:

Srđan Mazalica naglasio je kako je važno da parlamenti imaju mehanizme kojima se evaluiraju rezultati rada izvršne vlasti, te je u vezi s tim dodao da je NSRS već identificirao probleme koji se tiču rada pojedinih ministarstava. Za njega je Forum dobra prilika za raspravu o raznim pitanjima, pa i političkim, te pohvalio napore DEI-a uložene u izradu i provođenje spomenutih akcijskih planova. Također je rekao kako bi DEI trebao redovito obavještavati povjerenstva/odbore za europske integracije o navedenim aktivnostima.

Staša Košarac konstatirao je da je parlamentarcima u Sarajevu poslana poruka o prioritetoj važnosti mehanizama koordinacije u sadašnjoj fazi procesa europskih integracija BiH. Začudilo ga je što nijedan član Zajedničkog povjerenstva za europske integracije iz Federacije BiH nije došao na ovaj sastanak Foruma u Banju Luku, te što također nema nikoga iz Povjerenstva za europske integracije Zastupničkog doma Parlamenta FBiH. U vezi s tim je naglasio da će se, ako se nastave izbjegavati sastanci na ovaj način, biti teško dogovoriti o jedinstvenom stanovištu BiH u pregovorima za članstvo. Posebice je htio naglasiti kako se

ova kritika ne odnosi na Halida Genca, pohvalivši njegovu spremnost za dolazak u Banju Luku.

Gordana Đurić rekla je kako razlog nedolaska članova Povjerenstva za europske integracije Zastupničkog doma Parlamenta FBiH ne smatra opstrukcijom rada Foruma. Dobro je redovito se sastajati i treba poduzeti korake radi bolje informiranosti javnosti o procesu europskih integracija, no građanima treba objasniti koje su to pogodnosti, ali i obveze koje sa sobom nosi članstvo u EU. Također je rekla da će entitetska povjerenstva za poljoprivredu zajedno raditi kako bi, u granicama svojih nadležnosti, dala svoj doprinos europskom putu BiH. Istaknula je potrebu što skorijeg donošenja programa integriranja, koji također treba usuglasiti u entitetima. U vezi s predstavljanjem zemlje u EU navela je primjer Belgije, čiji se predstavnici raznih razina vlasti smjenjuju, ovisno o području.

Vesna Krstović-Spremo također je pohvalila rad Foruma, navodeći da on treba poslužiti kao poticaj i izvršnoj vlasti. Kazala je da u procesu europskih integracija mediji trebaju odigrati značajnu ulogu u informiranju javnosti o integracijskom procesu, jer je očito da građani nisu u dovoljnoj mjeri informirani o tome na koji se način europske integracija tiču izravno njih.

Ministrica Cvijanović na kraju je ponovila kako je izrada mehanizama koordinacije od suštinskog značaja, te je u vezi s tim potrebno imati institucionalni okvir, bez kojega će biti problema, posebice u Federaciji BiH zbog njenog uređenja. Ponovila je da ministarske konferencije trebaju biti političko gorivo cijelom procesu.

U vezi s Europskim partnerstvom istaknula je kako je to jedan od najlošijih dokumenata u procesu europskih integracija BiH, birokratskog je tipa, pri njegovoj izradi nije uvažavano stvarno stanje u BiH te je stoga postotak njegove provedbe još uvijek veoma mali i iznosi svega oko 20%, a sam dokument zadnji puta je ažuriran 2008. godine. Za jedan od primjera loše pripremljenog dokumenta navela je onaj o malim i srednjim poduzećima, u kojemu se ne uvažava stvarno stanje i ustavna struktura u pogledu nadležnosti.

Branislav Borenović zaključio je sastanak iznošenjem sažetka rasprave: Forum treba pokrenuti inicijativu u smislu jačanja međuinstitucionalne koordinacije - iniciranja zajedničkih sastanaka tijela izvršne vlasti.

Ad.6. Razno

Članovi Kolegija Foruma dogovorili su se o tome da sljedeći sastanak bude održan u Sarajevu.

Sastanak je završen u 14 sati i 15 minuta.